

KIADÓ HIVATAL:

Beliczey-út 4 szám
hova az előfizetési pénz-
ek hirdetések és min-
den a ki adóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.

Nyitott értekezésekben egy
sor közlésdíja 50 fillér

Hirdetések jutá-
nyos áron vétetnek
fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROSHIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 10 korona
Félévre . . . 5 korona
Negyedévre 2 k. 50 fillér

SZERKESZTŐSÉG

Beliczey-út 4. szám
hova a lapszemle rész-
ilett közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissz

Hivatalos közlemények.

6282—1901 sz.

Pályázati hirdetmény.

Békés vármegyéhez tartozó Szarvas
nagyközségben — mivel a megválasztottak meg-
biztatása 1901. évi december 31-ével lejár —
a következő állásokra pályázatot hirdetek:

I. ügyosztály.

- Egy iktató-kiadó irattárnoki állás évi 1000 k.
- Egy irnoki állás évi 1000 kor.
- Egy segéd iktatói állás évi 800 kor.

II. ügyosztály.

- Egy adóosztályi állás évi 1200 kor.
- Négy „ „ egyenként évi 1000 kor.
- Egy irnoki állás évi 800 kor.
- Egy fővégrehajtói állás évi 1000 kor.
- Egy végrehajtói állás évi 730 kor.
- Három végrehajtói állás egyenként évi 600 k.

III. ügyosztály.

- Egy irnoki állás évi 1000 kor.

IV. ügyosztály.

- Egy irnoki állás évi 1000 kor
- Egy „ „ „ 900 „
- Egy „ „ „ 800 „

javadalmazással.

Fölhívom mindazokat, kik ezen itt felsorolt
állásokat elnyerni óhajlják, hogy szabályszerűen
felszerelt kérvényüket hozzám f. évi december
hó 13-ig annyival inkább beadják, mert a ké-
sőbbben beérkezőket figyelembe venni nem
fogom.

A választás f. évi december 31. d. e. 9
órákor fog Szarvas község közházánál a képví-
selő testületben megjelteni.

Ezen állásokra a választás akként fog tör-

ténni, hogy a megválasztottak megbízatása a
jövő általános tisztújításig, vagyis 1902 évi ja-
nuár 1-től 1904 évi december 31-ig tart.

Szarvason, 1901 november 19.

Dr Wieland, főszolgabíró.

Az adóreform

(I. L.) Lukács László pénzügyminiszter
minapi beszédének egyik nevezetes része volt
az, melyben az adóreform kérdésével foglalko-
zott. Maga a tárgy olyan, a mely mindnyájunk-
at zsebbevágólag érdekel s a miniszter nyilat-
kozatairól el kell ismernünk, hogy ebben a rég
vajudó kérdésben egy új lépést, bár csak csiga
lépést jelentenek be.

A mi mai adórendszerünk olyan tödött-fol-
dott valami, hogy ahhoz hasonlatos zagyvalék
kevés van ezen a kerek világon. A gerincét átvet-
tük a Bach- és Smerling korszakból, azután a
szerint, a mint az államkincstárnak szüksége
volt az adófizetők új meg új kipumpolására, ki-
gattunk különböző államok adórendszereiből új
meg új adókat, a mint éppen az il-
lető miniszteri előadónak az eszébe jutott. Ennek
köszönhetjük azután, hogy az egyes adónemek
ma nem kiegyenlítik egymás igazságtalanságait
és aránytalanságait, hanem fokozzák s az egész
rendszerben csak egy elv érvé-
nyesül következetesen, az hogy a szegény em-
ber aránylag háromszor-négyszer olyan mér-
tékben van megadóztatva, mint a gazdag.

A függetlenségi párt tehát már évek óta
sürgöztetve követeltesen az adóreformot. Ezt a
kormány még is ígérte s meg a Wekerle-kor-
mány közzétette az anyaggyűjteményt, mely a
reform alapjául volt szolgáló. Az ilyen refor-
mokkal azonban nálunk nem szokás sietni s
csakis tavaly, mikor a költségvetést előterjesz-

tette nyilatkozott határozottabban Lukács pénz-
ügyminiszter, hogy ő a reformot miképpen ter-
vezi. Igazi nagy reformról, mely a kérdést
gyökerében fogná meg és ott orvosolná, akkor
sem beszélt. Azt mondta ugyanis, hogy a mi-
niszterium elkészült a tervvel, a mely szerint a
most fennálló egyenes adókat igazságosabban
szabályozni kívánja s ennek betetőzéséül — a
most meglévő általános jövedelmi pótdadó eljé-
tésével — egy új, progresszív alapon felépülő
jövedelmi adót szervez.

A miniszter múlt szombati nyilatkozata azt a
programot fenntartja ugyan, de csak úgy,
mint a jövő zenéjét. A földadóra, a kereseti
adóra, a nyilános számadásra kötelezett vállala-
tok adójára nézve ígér ugyan bizonyos változ-
tatásokat, de kijelentései érezhetően is jóformán
homályosak, úgy, hogy bajos eligazodni, miről
van voltaképpen szó. Tartunk tőle, hogy nem
egyébről, mint rendezés címén újabb adoeme-
lésről. Igéri továbbá a miniszter az ado behaj-
tási rendszer reformját. Nos hát erre is nagy
szükség van. Fájdalom, valamennyien sokkal
jobban ismerjük azt a zaklató, a közönség gaz-
dasági érdekeivel semmit sem törődő harcosolást
a mit nálunk adó kezelésnek neveztek. Hogy ezt
reformálni kell, az bizonyos. De milyen lesz
Lukács László reformja?

Erről ő elfelejtett felvilágosítást adni, s
nekünk, a kik benne eddig — pedig már jó
ideje miniszter — alig is merhetünk meg-
egyebet a száraz bürokratánál, ezer okunk van
péni, hogy ő az adókezelés reformja alatt nem
ért egyebet az amúgy is már válságosan nyakunk,
ra növesztett hivatalnok sereg felszaporításánál.

De hát ne mondjunk előre kritikát, mikor
azt se tudjuk, hogy a miniszter egyáltalán nem
e csak beszélt s fog e tenni is valamit. Egyet
azonban már kijelentett, hogy ez idő szerint

TÁBOZA.

Jelenet egy trafikban.

Jónapot kívánok! Kérek két rövid szivart, de vi-
lágosat édes nagysám, mert a sötétnek nem vagyok
híve a világosságot, a fényt szeretem.

Uram! Ön az a vakmerő ember, ki azt merésze-
lte mondani itt ebben a saját tulajdonomat képező traf-
fikban, hogy az én egyetlen drágalmos Lajos fiannak
ha ön volna a tanára, a latin nyelvből szekundát adna?
Ön volt az, ki üzlethelyiségemben becsülni mert
fiam tudományát, holott tanárai mind eminens tanuló-
nak tartják. Pfoj, szegyelje magát! Mi ön, kicsoda ön
mily jogon, mily alapon mert véleményt mondani fi-
am tudása felől, pláne saját szemé láttára, füle hal-
latára?

Asszonyom! mi akar ez lenni?

Uram! most én beszélek, ne vágjon a szavamba
hallgasson meg engem, aztán beszélhet. Hát nem tudja
Ön azt, hogy ha igaz volna is fiam tudatlansága, még
akkor sem szabad úgy nyilatkozni a fiu előtt, nem
tudja azt, hogy ezzel csak elkeseríti egyetlen drá-
ga gyermekemet minden magasabb ambíciótól? Teljes
s a leglovagiasabb felvilágosítást illetőleg elégtételt
kérek, de azonnal, mert különben előttem le-
lesz . . .

Kérek 2 drb. rövid szivart, de világosat édes
nagysám . . .

Ön úgy látszik, komédiázik velem. Bezárom az
ajtót, s addig ki nem eresztetem, még teljes bocsánatot
nem kért.

— Kelepedbe jutottam. Híledeoztem asszony bőbe-
szédű, izgató szavaira, szerencsémre, nem voltak mások
a trafikban, mert különben annyira tűzbe (?) hozhatta
volna lázas beszédével, hogy biz azok rám rohantak
volna s — tehetetlenül állva alaposan összeagyabugyál-
tak volna. De nem volt kellemesebb a helyzet egyedül
sem, mert fogva voltam, s féltem hogy esetleg az asszony
fog rám rohanni.

Asszonyom! Mi akar ez lenni? Mit vétettem, lop-
tam, sikkasztottam vagy gyilkoltam? Mily jogon mer
személyes szabadságomon gázolni, No de majd törvé-
nyes elégtételt fogok magamnak szerezni.

Erre a hátulsó ajtón belép a trafikba fia, sovány
szőkehajjú 13 éves fiú, a gymnasium 2 ik osztályába
jár.

Szervuss édes, drágalmos fiam! Meg van mentve
a haza, itt van a merész itélőd, ki azt állította rólad,
hogy szekundát érdemelsz a latin nyelvből, No fáj fiam
itt az alkalom, hogy megboszuljuk magunkat rajta; s
majd megmutatjuk ki nagyobb úr e trafikban, mi vagy
ő. Gyalázatos, infamis dolog, a mit ez művelt. És erre
az anya megölelte s megcsókolta fiát.

Asszonyom, látom, hogy önből a kimondhatlan
gyermeki szeretet beszél!

Igen — anyám ez az úr (rám mutat kezével) ki
azt mondta, hogy a latinból szekundát érdemlek. A
multkor, mikor nem voltál a trafikban, kérdezte tőlem
egy olyan latin szónak a többes számu alanyesetét, mely
kivétel, s mi pedig a kivételeket még nem tanultuk, s
erre pityeregni kezdett.

Lássá, mit okozott ügyetlen eljárásával? Össze-

törte minden boldogságomat, reményet, a fiu napról-nap-
ra sir, elveszi minden erejét, bizalmát a tanulástól. Be-
széljen már (nagyot dobban lábával a földre) s vérben
forgó szeméit rám hegyezve, rám kiált: halljuk
már!

Asszonyom ajánlom, nyissa ki az ajtót. Önnek eb-
ből sok vesztesége lesz; sok kunsztot fog ezáltal el-
veszíteni.

Erre olyan dühös lett az asszony, hogy kezeit
ökölbe szorítva rám akart rohanni.

Félve, hogy ez asszony tettelegességre veti magát,
meghajoltam előtte.

Asszonyom! Igaz leszek, röviden úgy adom elő
a dolgot, mint történt.

Jó, talán rossz szokásom, ha bárhol iskolás fiuk-
kal összejövök, szeretek tőlük egyetmást kérdezni. Ta-
nitom, oktatom a gyermeket uton-uttfélen, bár nem hi-
vatásom, mert nem vagyok sem tanár, sem tanító, ha-
nem egy egyszerű jogász, de a mellett szabadórámiban
philosofus és pszichologus vagyok, ki akarom ismerni a
gyermek szokásait, lelkiállását, vágyait, a fiatal lányok
de meg a fiatal asszonyok, no meg a szép övegy ass-
zonyok óhajait kívánalmait is . . .

(Úgy látszik tetszett beszédem a trafikosnének,
mert inyére beszéltem, s oly vágyakozóan nézett felém.
Megjegyzem, a trafikosnéhez minden nap mentem szivart
vásárolni, s ő több ízben fejezte ki irántam való sze-
retetét, vonalmát, de én nem reagáltam erre, mert nem
volt valami szemre való, hozzá jó idős volt már.)

Egyszer, mikor nagysám nem volt otthon, nagy
becsű trafikjába mentem persze 2 rövid szivarért. A
szivart megkaptam s egyikre mindjárt rágyújtva szóba

nem fogja megtenni, vagyis hogy a reformból egyelőre ki hagyja a progresszív jövedelmi adó behozatalát. Más szóval ez annyit jelent, hogy azt az aránytalanságot, a mely szerint manálunk a kis földbirtokos a kis kereset szemben a nagy földbirtokkal s nagy ingo jövedelemmel meg van adóztatva, adórendszerünkben a kormány továbbra is fenn akarja tartani. Az adóztatás igaztalanságainak teljes kiegyenlítését senki se várja ennek az adónemnek a behozatalától; de ha az behozatik, mégis jelentett volna egy lépést abban az irányban, hogy ki ki a közterheket valóságos teherbírása arányában viselje.

Egyébként hiszen még a legjobb és legteljesebb adó-reform is, mely csupán az egyenes adókra vonatkozik a közmegethelés aránytalanságait csak részben enyhítheti s éppen legégettebb sebeit meg nem gyógyítja. A modern állam bevételeinek java részese közvetett adókból, a fogyasztási adókból és vámokból kerül elő. S ezek ma aránytalanul nagyobb mértékben terhelik a szegény embert mint a gazdagot: Nézzük p. o. csak a bort a mely egyszerűen a meny, nyisége után van megadóztatva. Vagyis egy liter tokaji, a mit a gazdag ember iszik, csak éppen úgy van megadóztatva mint az az egy liter karcos, a mi a szegény ember itala. De itt van a petroleum, melyért vámot, adót kell fizetni. A szegény ember petroleummal világít, a gazdag ember gázzal vagy villammal. A szegény ember tehát adót fizet a világításért, a gazdag ember ellenben nem.

Ezek kiálló igazságtalanságok, a melyeket meg kell orvosolni.

Tüdővészesek alföldi szanatóriuma.

Az utolsó három évtized alatt nagyot javult közegészségünk az egész ország területén. A vizek szabályozása által nagyot enyhültek egyes fertőző betegségek és tájkorok; a lakások rendezésével a gyermekbetegségek száma csökkent, erejük hanyatlott. De meg maradt még mindig legnagyobb ellenségünk, a t ü d ő v é s z. Ez annyira veszedelmes ellensége az emberiségnek, hogy ha összeszámítjuk minden fertőző betegségeinket is, együttvéve nem pusztítanak annyit, mint a tüdővész.

Ennek a betegségnek elviselésére úgy törekszünk, hogy az egyént, ki már ezzel az örökölt hajlammal születik, erősítjük szabad levegő,

egyedtem kis fiával. Többek közt kérdeztem tőle, mi supellex-nek (háziabitor) a többes száma alanyosata? A nebuló nem tudott megfelelni. Biztattam őt, majd meg fogja azokat tanulni, a melyeket még nem tud. Csak szorgalom és kitartás! Igaz ugyan, hogy mondtam, hogy ha tanára lennék, megbuktatnám, de ezt csak azért mondtam, hogy, benne az ambíciót emeljem, többet tanulják, többre vágyják.

Ime édes asszonyom! bennem tehát nem volt meg a rossz szándék, sőt ellenkezőleg a jóakarattal voltam iránt. Én majd, ha tán én vagyok oka kedves fia bus lakodásának helyre üttem a dolgot, meg fogom tanítani őt a magasabb tudományokra és minden az életben szükséges dolgokra.

Csak ezt várta az asszony, s én meg értetlen szándékát, azért zárta rám az ajtót, hogy velem szembe beszélhesen s magához csalogasson, nem hiába mondja a közmondás. „A méregben, a veszekedésben van az igazi szerelem.”

Jól van uram! Helyes! meg vagyok elégedve, Ön derék, jóra való becsületes ember. Jöjjön el, tanítsa a fiamat, én jól fogom honorálni, s kérem ne tekintse az előzményeket. Erre az anyja fiának tudtára adja, hogy tanítója lesz, s beküldi fiát egy percére a másik szobába mialatt a trafikosné a tanító fülébe sugja, esteire tartsa várom.

Felnyit erre az ajtó s a jogász két rövid szivar helyett kapott egy ekatua britanikát.

A jogász elfogadta a szivarokat, de kérdés teljesíthető igéretét s elmege-estére az asszonyhoz tért?

Jurista.

jó táplálás és minden tekintetben czélszerű életmód által. Ezt az életmódot az ugynevezett szanatóriumi kezeléssel érhetjük el.

Európa összes kultur államai lázas tevékenységet fejtenek ki az ilyen szanatóriumok előállítására körül. Anglia és Németország első helyen állanak s már eddig 35 százalékkal csökkentették a tüdővészesek halálozásának számát. Oroszország és mi Magyarország állunk leggyengébben. Mig Anglia 42 millió lakosából évente 6000 hal meg tüdővészesben, addig Magyarország 19 millió lakosai közül 70 ezret követel ez a gyalázatos betegség.

Hazánkban is van már ilyen szanatórium, Ó-és Uj-Tátrafüred, s Tátracsoporton több efféle hajló vizgyógyintézetek és klimatikus helyek, marillavölgy stb. — de ezek csak a jobb módúak által hozzáférhetőek.

Korányi budapesti orvos-tanár kezdeményezésére és lelkes buzgósága folytán létesült már egy a szegény betegek számára is — és Ő ezt társadalmi uton teremtette meg.

Békésvármegyében, annak kitűnő főispánja dr. Lukács György pendítette meg az eszméjét egy alföldi szanatóriumnak. Eszméje kitűnő talajra talált. A vármegye törvényhatósági bizottsága elfogadta s a kezdeményező lépést meg is tette ez ügyben. Mult hó 23-án már ülést tartott egy bizottság a főispán elnöklése mellett. A bizottságban megyénk első emberi és szakértői vettek részt és kimondták egy szanatórium egyesület alakításának szükségességét s egyben egy szűkebb bizottságot küldött ki saját kebeléből egyesületi tagok gyűjtése céljából.

A gyűlés folyamán az elnök főispán örömmel jelenti, hogy a kezdetnek már is szép kezdete van, a mennyiben gróf Almásy Dénes vármegyénk egyik bőkezű főura 10000 koronát adott át neki az alföldi szanatórium alapítványául.

A szűkebb bizottság elnöke, dr. Lukács György, tagjai: dr. Fábry Sándor alispán, dr. Zöldy János várm. főorvos, dr. Berkes Sándor kórházi igazgató, dr. Hajnal Albert és dr. Kun Pál orvosok, jegyző Berthoty István.

Megállapították a tagdíjakat is következőleg: Ágy alapítótág 10000 kor., alapítótág 2000 kor., pártoló tag 100 kor., rendes tag évi 6 korona, a közegészségügyi egyesület tagjainak 2 kor., rendkívüli tag évente legalább 1 korona fizetéssel.

Rendkívül kedves kötelességünknek tartjuk arról is megemlékezni, hogy a nemes czél eléréséhez erős reményünk van. A „Békés” nov. 24-iki számában „A szenvedők érdekében” címmel „Lukács Györgynek” aláírással oly gyönyörű felszólítást olvashatnak vármegyénk asszonyai és leányai, hogy lehetetlen meg nem indulniok és a fenkölt lelki, mélyen érző zászlóbontójuk mellé nem sorakozniok.

Lapunk keretébe nem férvén az egész itt közlünk pár sort a lélekemelő felszólításból:

„Jussanak eszükbe a szenvedők is azoknak, a kik mulatnak!”

„Minden községünkben vannak télen át bálak, estélyek, hangversenyek, felolvasások és egyéb, társas összejövetelek. Szenteljük ezeket az előttünk álló téli évadban az alföldi nép szanatórium ügyének. És szorgálatossal be ezen nemes összejöveteleink jövedelmét a szegény tüdőbetegek szanatóriumának alapjára.”

„Ne drága ruhákra, költséges díszítésekre fordítsuk anyagi erőnket. Hiszen Békésvármegye szép asszonyai és leányai nem szorultak rá a mesterséges cziczomára Egyszerűség jellemezze mulatságainkat, de juttassuk azt, a mit a költséges rendezésen megkímélünk az ember-szeretet nagy és nemes czéljának.”

„D o l g o z u n k , h o g y u g y l e g y e n !”

A mibe a mi asszonyaink lelkesen befognak, az sikerülni szokott; hogy ne sikerülne hát ennek a czéljának az elérése, a hova a

meglevő szerető szivhez egy kis búzgalom és akarat kell.

S még egy kérés hölgyeinkhez és a társadalomhoz:

Ha már a szép eszme itt látott napvilágot a mi vármegyénkben; a felállítandó szanatórium is itt lánson napvilágot, mert erre az intézetre az alföldnek éppen ennek a részének van legnagyobb szüksége.

T ö r e k e d j ü n k m i n d n y á j a n , e g y e s ü l t e r ő v e l e n e m c s c z é l e l é r é s é r e !

Ujdonságok.

— Uj tanár. A helybeli főgymnasiumban F o r t i g Alajos, főgymn. tanár elhunytával megüresedett a magyar-német nyelvi tanazakon egy tanári állás. Ez állásra Mikolay Mihály felügyelő, a f. ü. bizottság utólagos jóváhagyásával dr. N e m e s Béla, tanárt hívta meg helyettes tanári minőségben. Az új tanár f. hó 3. foglalta el állását, s kezdte meg a tanítást. Őszintén óhajjuk, hogy benne a főgymnasium méltó utódát, s olyan állandó tanerőt kapjon, ki évek hosszú során át egyen ez intézetben a tanügyek lelkes szolgája és a közére bizott ifjúságnak hivatott nevelője.

— Karácsonyi szünet. Főgymnasiumunkban f. hó 21-én ér véget az első harmad. E napon d. e. 11 óra kor osztják ki az osztálytanárokat az értesítőket, amelyek sok örömet, de nem kevesebb keserűséget is okoznak a minden jót remélő szülőknek. — Az értesítő kiosztása után kezdődik a pihenés, a karácsonyi szünet mely január 6-ával fejeződik be. Január 7-én veszi kezdetét a tanév második harmada.

— A jövő évi esküdtök. Az esküdt bíraskodásról szóló törvény értelmében a mult léten választotta ki az egybehívott bizottság az alaprajztromból azokat az esküdtöket, kik a jövő év folyamán szolgálatot fognak teljesíteni. A jövő évi szolgálati listámba a szarvasjárásból a következők lettek rendes esküdtökekké kiválasztva. S z a r v a s r ó l: Bugyis Andor, ifj. Dérczy Péter, Litauszki György, Réthy Sándor, Medveczky József, dr. Haviár Gyula, Fischbein Soma, dr. Glasner Adolf, dr. Lengyel Sándor, dr. Sziráczky János, dr. Szemző Gyula. K o n d o r s r ó l: Füzik Béla. Őcsöd ről: Józsa Imre, Serkédi István. A bizottság az esküdtök kiválasztásánál figyelembe vette a kereskedelmi miniszternek azon kívánságát, hogy amennyiben parancsoló szükség nem kívánja, a posta és távirtdaralkalmazatát hagyja ki a szolgálatot teljesítő esküdtök listájából. Miatán a vármegye területén több mint 7000 esküdtöképes lett összeírva, a kereskedelmi miniszter kívánságának könnyű volt eleget tenni.

Deprecatú. A helybeli főgymn. tanári kara és protestans tanuló ifjúsága f. hó 10-én az úr asztalához járul a helybeli ág. h. ev. ó templomban, miután előbb az intézet dísztermében szokottan megtartja az előke szülő deprecátust.

Pénztár vizsgálata. A szarvasi takarékpénztár f. ü. bizottsága f. hó 7-én tartotta a pénztárban a havi vizsgálatot, s vette tudomásul a felolvasott jegyzőkönyvek alapján a választmány és igazgatóság intézkedéseit.

— Pálinka. Az őcsödi határban a kereskes szüzi mélyítő munkálatnál mult hó 29-án a fizetések eszközése után nagy fergalma volt az ottani barakosnak, s különösen Farkas Sándor, Kovács Imre és Székely László hozatták nagy szaporasággal a pálinkát. Majd ebédet rendeltek maguknak, s ebéd után borozásba fogtak. Iddogálás közben véleménykülömbőség támadt közöttük a fogyasztott bor minőségére nézve. Szó szót követett, majd dulakodni kezdtek, s dulakodás közben F a r k a s Lászlót oly szerencsétlenül lökte el egyik társa, hogy hanyatt s tarkójával a barak külsőbőre esett. Az esés után nyomban elájult s többet eszméletre nem is kelt, s éjjeli 11 órakor meghalt. Mint a bonczvizsgálat megállapította, halálát megmérvű agyvérzés okozta.

— Öngyilkosság. Pesti László őcsödi 32 éves agg legény a felelti bánatában, hogy betegeskedése miatt úgy magának mint hozzátartozóinak csak terhére volt, — mult hó 30-án egy hatlövetű forgó piztollyal magát fűbe lötte, s nyomban meghalt.

— Meggyógyulás. Ez évben az utolsó évnegyedes megyei közgyűlés a karácsonyi ünnepek előtt valószínűleg december hó 16-án fog megtartani. Ezen kívül még egy közgyűlést fog tartani a törvényhatósági bizottság ebben az évben, melynek egyedüli tárgya lesz: a tisztújítás. A tisztújító közgyűlés előreláthatólag december hónap utolsó napján lesz megtartható. A tisztújítással kapcsolatban a vármegyei főjegyzői állásra vonatkozó kombinációk egyelőre elesnek s így tekintetben változás most nem történik.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a Garai testvérek nek mai számunkban megjelent hirdetésére.

— **Uránia színház Szarvason.** Kedves dolog a budapesti Uránia tudományos színház igazgatóságától, hogy figyelemmel van a vidék iránt s évenkénti vidéki körútjában bemutatja a fővárosban sikert ért repertuárt azoknak is, akiknek nincs módjukban és nincs alkalmuk Budapesten látni ezt a modern s szükségletet pótló színházat a maga kedves fővárosi otthonában az izéles mór stílus kerepesi-úti Uránia színházban. Az „Uránia” színház valóságos misziót teljesít a vidéken. A szellemi élet hiányának káros hatás általában érezhető a vidék társadalmán, mely szellemi gócpontok, kulturális intézetek hiányában erősen elmarad a főváros mellett s mert az agynak mégis tápot kell adni, kis városi pletykákban, emberszólásban meríti ki szellemi erejét. Ennek a szűklátókörűségnek ellensége a tudományok iránti érdeklődés felhívója a komolyabb szellemi szórakozásnak, utmutatója az Uránia színház, melynek előadásáiban volt alkalmuk gyönyörködni a héten a város lakóinak. — Sajnosan tapasztaltuk azonban, hogy közönségünk előtt erősen visszariadó, hogy a „tudományos” jelző ott van az Uránia előtt. Pedig ezt a tudományos szót nem kell olyan komolyan venni. Nem a katedrálról szól itt hozzánk a tudomány, hanem társalgás hangján, könnyeden, élezetesen, mindenkinek érdekes formában, népszerű tónusban. — Szépségének Szarvason még sem volt olyan látogatottsága, mint megérdemelné. Pedig valóban csodálatos, a mit az Uránia szemnek és agynak nyújt. 10 kötet világhistoriaátalozása mellett nem okulkunk annyit a történelemből s nem élvezünk annyit, mint például a XIX. század előadásán. Spanyolország és a Táncz, pedig a maguk nomében páratlanok. Egy igazi utazás nem tesz ránk olyan élénk impressziókat, mint itt egy előadás, melynek keretén belül a vetített gyönyörű képek a tudás és ismeretek világításában jelennek meg. Legszínpompásabb és élénkebb volt mégis a legutolsó előadás a Táncz 25 pompás mozgó és 200 vetített képével. Egy szóval az Uránia színháznak nagy hálaival tartozunk, s hisszük, hogy az Uránia nevelő magának, a vidéken is publikumot s hovatovább sürűbben látogat el hozzánk s évről évre nagyobb lesz a publikuma.

— **A vármegyei tisztújítás napja** nincsen még kitűzve, de valószínűleg december hó 17-én lesz. A tisztújítást csak egy körülmény tenné mozgalmassá, nevezetesen, ha a gyulai képviselőválasztás elleni petíciót a m. kir. kuria, — mely különben sem tűzte azt még ki tárgyalásra — alaki okból visszavetné, vagy ha — a mi nincs kizárva — azt a kérvényező visszavonná. Ez esetben a főjegyzői állás üresedésébe, június s az, fokozatos előléptetések útján sok más állás üresedését és betöltését vonná maga után. A mennyiben azonban ez nem történik meg, úgy tudjuk, hogy az összes megyei tisztviselők, így természetesen dr. Bodoky főjegyző is pályáznak mostani tisztükre.

— **Szerkesztő változás.** Kinczsig Kopár Ferencz a „Békésmegyei Közöny” szerkesztésétől visszalépvén a lap szerkesztését Maros György, eszaki községi jegyző az ottani társadalmi élet agilis ügybuzgó tagja vette át. **Az átalakított Központi szálló.** Már jeleztük, hogy a központi szálló és kávéházat Dezsőfi József átvette és azt a közönség kényelmére fényesen berendezte. Valóban meglepő az a változás amelyen az elhanyagolt üzlet keresztül ment. Rá sem lehet ismerni, a tisztaságtól ragyog itt minden, az újonnan bevezetett acetelini világítás pedig egész fővárosi külsőt kölcsönöz a kávéháznak. Dezsőfi régi ismerősünk, kinek tapintatos és előzékeny viselkedése kellemos emlékeket hagyott maga után, s ezt tudva bizvást remélhetjük, hogy a „Központ” közönségünknek kellemes és látogatott szórakozó helye lesz.

— **A levelezőlapok megdrágítása.** Az államháztartás költségvetési tervzetéből látjuk, hogy a belsőforgalomban használatos levelezőlapok árának a fölemelését tervezik. A bevételek között a posta tételénél négy millió koronás többletet mutat fel a tervzet, melyet a forgalom emelkedéséről, különböző kisebb jelentőségű újításról és a belső levelezőlapok árának az emeléséről várnak.

— **Kitűntető megbízás.** A közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslat már törvény erőre emelkedett, s a belügyminiszter a közigazgatási hatóságok részére új ügyviteli szabályzatot akar alkotni. Az erre vonatkozó javaslatok kidolgozásával több, gyakorlatilag és jeles szakképesítéssel bíró közigazgatási tisztviselő lett megbízva. A belügyminiszteriumban, megtartott sajtótájékoztató alkalmával a bíráló bizottság a legkimerítőbbnek és gyakorlatilag is leghasználhatóbbnak azt a két javaslatot, találta melyet Sándor János Küküllő megyei főispán és dr. Fábry Sándor békésmegyei alispán dolgoztak ki. A többiek félretételével ez a két javaslat lett a tanácskozással alapjául elfogadva. S hosszabb eszmecsere után abban történt megállapodás, hogy miután mind a két munka olyan kvalitásokkal bír, melyet az életbe léptetendő új ügyviteli szabályokban nélkülözni nem lehet, azoknak a bizottság által elfogadott részei egy új munkálattal lesznek egybe foglalandók, ez fogja képezni azt a szabályzatot, melyet a belügyminiszter rendeletileg fog

a közigazgatási hatóságoknál életbe léptetni. S a éll Kálmán ezzel a feladattal megyénk alispánját: dr. Fábry Sándort bista meg, ki megbízásán hosszabb idő óta dolgozik, s munkájában már annyira előre haladt, hogy a kész tervezetet a belügyminiszternek a közeli napokban bemutatja.

— **Az ipartörvény módosítása.** Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter egyik szakreferensét megbízta az ipartörvény módosításának előadói tervzetet elkészítésével. Budapesten az ipartestület képviselői most Ráth Károly elnöklésével szakértői tanácskozással folytatnak az ügyben, melyeken Aboonyi Emil miniszteri tanácsos is részt szokott venni, aki nagy figyelemmel hallgatja meg az ipartestületek bizalmi férfiai által hangoztatott kívánalmakat. A tanácskozással kapcsolatos kérdései főleg a kézműves képzés szorítására és az ipartestületek önkormányzati hatáskörének kibővítésére vonatkoznak, az iparoskongresszusok által ismételtén kimondott irányelvek alapján. Kiinduló pontul szolgál, hogy képzéshez kötött mesterséget csak olyan nagykorú vagy nagykorúsítás esetén legalább 21 éves egyén tizhessen önállóan, aki az illetékes ipartestületnél a gyakorlati inasvizsgát letette és szakbavágó műhelyben legalább három mint legény dolgozott és ezt munkakönyvvvel igazolja. Értelmezésünk szerint az előadói tervzet, mely érintetlenül hagyja az 1884 évi XVII. törvények kereteit, a jövő hónap folyamán elkészül.

Felelős szerkesztő: SZIKES ANTAL.

3946/901. tkvi szám.

Hirdetmény

Ücsöd község volt urbéres lakosai részére kiosztott és általuk egyenileg felosztott közös logelöt s a felosztásba bevont egyébb területeket illetőleg nevezett község tkönyve birtokszabályozás következtében az 1869 évi 2579 számú szabályrendelettel képest részlegesen átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás, a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítésre és a helyszíni eljárás Ücsöd községben.

1902 évi január 14-én

fog kezdődni.

Ennél fogva felhívatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekjegyzői tervzet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekjegyző végleges átalakítása után a töves átvezetésből eredhető kifogásokat jöhísemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekjegyzői hatóság kiküldötje előtt a kitűzött határon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekjegyzői bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. cz. 15—18. és az 1889. XXXVII. t. cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekjegyzői tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek: és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyébb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyazintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzet jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlesei engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. Járásbírószág mint telekjegyzői hatóság Szarvason, 1901. évi november hó 30-ik napján.

MÉSZÁROS kir. járásbíró.

Eladó.

Szilágyi „A magyar nemzet története” diszkötésben 80 kor. (félár)

Beöthy A magyar nemzet irodalom története diszkötésben 20 kor. (félár)

Petőfi utca 984 szám alatt

1477./1901 vgh. sz.

Árverési hirdetmény

Az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében közhírré teszem, hogy a szarvasi kir. járásbírószág 1901. évi V. 690/1. számú végzése folytán Dr. Sziráczy János ügyvéd által képviselt Gál Ferencz javára Müller Károly ellen 2400 kor. s jár. erejéig 1901 évi november hó 20-án fogantatott kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 738 korona 91 fill becsült következő ingóságok, u. m. bolti és könyvkötői felszerelvények, továbbá papír és írószerekből álló ingóságok az 1881. évi 60 t. cz. 67. §-ának figyelemmel tartása mellett nyilvános árverésen eladotnak.

Emez árverésnek a szarvasi kir. járásbírószág 1901-ik évi V. 690/2. számú végzése folytán 2400 korona tökékövetelés, ennek 1901 évi október hó 29 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 146 koronában bíróság már megállapított költségek, erejéig Szarvason, 9. szám alatt leendő megtartására 1901. évi december hó 10 napjának délutáni 3 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozókot oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is eladom.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felüloglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szarvason, 1901 évi november hó 29 napján.

MAGYAR MIHÁLY, kir. bírószági végrehajtó

Kávéház és szállóda megnyitás

Tisztelettel hozom köztudomásra, hogy a Boliczey uton levő

Központi szállodát

átvettem és azt a jelenkor igényeinek megfelelően fényesen berendeztem és megnyitottam.

Magyaros, jó konyháról és tisztán kezelt, itálokról, valamint pontos és gyors kiszolgálásról állandóan gondoskodom, hogy t. vendégeimet mindenben kielégít hessenem.

Minél tömegesebb látogatást és vállalatot tisztelettel kérvő vagyok. Tisztelettel:

DEZSŐFI JÓZSEF.

3060/901. tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. bíróság, mint telekjegyzői hatóság közhírré tesz, hogy a szarvasi takarékpénztár végrehajthatónak Nyilas Imre és neje Dorogi Julia végrehajtást szenvedők elleni 2400 töké követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében, a gyulai kir. törvényszék (szarvasi kir. járásbírószág) területén levő, szentandrászi 1606 sz. tjkvb. A + 2 rsza felvett 63/a hrsz beltelkes házra az árverést 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901 évi december hó 28-ik napján délelöt 9 órakor a békésszentandrászi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 80 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ova-dékképes értékpapírban a kiküldött kezébeletenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szarvason, 1901. évi szept hó 24. napján.

A kir. bíróság mint tkv. hatóság.

MÉSZÁROS, kir. bíró.

DANTZKY SÁNDOR könyvnyomdája Szarvason.

ELVÁLLAL MINDEN A K Ö N Y V N Y O M D Á S Z A T K Ö R É B E V Á G Ó M U N K Á T, Ú G Y M I N T
DISZES SZÁMLÁK, JEGYZÉKEK ÉS TUDÓSÍTÓ LEVELEK,

ELJEGYZÉSI- ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK, IZLÉSES MEGHIVÓK ÉS TÁNCZRENDEK SZINES NYOMÁS VAGY ARANÓZÁSSAL
ÉTLAPOK, VÁROSI ÉS KÖZSÉGIHIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,

JEGYZÉKEK, CZIM-, ASZTALI- és NÉVJEGYEKET GYÁSZLAPOK, KIMUTATÁSOK IDŐSZAKI IRATOKAT stb.

Hirdetéseket jutányos áron vesz fel a **SZARVASI LAPOK**

kiadóhivatala

Szálloda és kávéház átvétel.

Tisztelettel hozzuk köztudomásra a t. cz. közönségnek, hogy az **Arpád Szállodát** a mai naptól fogva átvettük, s azt a jelenkor igényeinek megfelelőleg átalakítva személyesen fogjuk vezetni. Magyaros jó konyháról, kitűnő, csakis termelőktől beszerzett italokról, pontos és gyors kiszolgálásról állandóan gondoskodunk. Főüdvöskvésünk oda fog irányulni, hogy vendégeink igényeit minden tekintetben kielégíthessük.

Miért is a n. é. közönség pártfogását kérve vagyunk,

Kiváló tisztelettel
Gari testvérek,
az Arpád szálloda bérlői.

Szőlőoltványok

szokványminőségben

A legkiválóbb 42 bór- és csemegefajokban
fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés

Gleditschia esemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi
törlesztésre is adatik.

Oriasí tövisű, igen gyorsan fejlődő sovénynövény. Ez az egyedüli melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott út-terelési és kezelési utasítás mellékeljük. Ezer csemete elég 200 méterre — Ára 6 frt.

diöcsemeték Oriasí jövedelmet biztosító növény. Oriasí jövedelmet biztosító növény. Oriasí jövedelmet biztosító növény. Oriasí jövedelmet biztosító növény.

Színes fényben át fényképezik ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel ki az címére ingyen és bérmentve küldetnek mely nincs az a ház, vagy család a hol annak tartalmát használni ne forditának, városban falun, pusztán gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdeklőben áll kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

„Ermelléki első szőlőoltvány-telep.”
NAGY GÁBOR.
Nagy Kúgya, u. p Székelyhid.

Köhögés és hűtés ellen a Kaiser-féle **MELL-BONBONOK**

legbiztosabb hatásuak **2650** hiteles közjegyzői elismervény

Egyedüli elismert és biztos segély a köhögés, rekedtség és nyalkásodás ellen
Csomagja 20 és 40 fillér

Egyedüli főraktár:
Bugyis Andorná, Szarvason

Hatóságilag Engedélyezett kőr fűrésze berendezet, tűzi a telep

Vann szerencém a n. fogyasztó közönségnek szives tudomására adni, hogy

tűzifa telepet

rendeztem be, a maikornak megfelelő. Bátorodom ajánlani:

Gyertyán, Cser és Bük fáimat, vagonszám. öl szám, úgy szintén métermázsaként.

Porosz-szén Patrozséni, Salgó tarjáni, Czenteri, úgy szintén. Briket szeneimet. Raktáron meszet is tartok.

Gyors szállítás, pontos kiszolgálás.
A n. fogyasztó közönség szives megbízásait kiváló tisztelettel

Pietenik József.

Sárgöny czim: Nádházy Szarvason.

Alapított 1879 ik évben.

NÁDHÁZY JÁNOS TEMETKEZÉSI VÁLLALATA SZARVASON.

(Kórház utca 1260 házszám alatt saját házában.)

Elvállal mindenféle temetéseket — vidéken is — és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: ércz és fakoporsókat, továbbá mindenféle szemfedeleket, művirág koszorukat és szalagokat.

A gyászeset megtörtéttével, a hozzátartozók bármilyen módon tett értesítésre — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt intézkedés történik.

Fakoporsók 2 frttól feljebb, érckoporsókat gyermekeknek 8 frttól feljebb, nagyoknak két méter nagyságban 35 frttól feljebb.
A Nádházy „Temetkezési Vállalata” a legcsekélyebb megrendelésnél is gyors és pontos kiszolgálást biztosít.

Kiváló tisztelettel:
Nádházy János

Valamint ércz koszoruk.